

Kázání: 183. A co když si někdo zahřeší na můj účet?

Kázání

A co když si někdo zahřeší na můj účet?

Kázání

A co když si někdo zahřeší na můj účet?

čtení: Matouš 18, 15 – 20

15 Když tvůj bratr zhřeší, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima; dá-li si říci, získal jsi svého bratra.
16 Nedá-li si říci, přiber k sobě ještě jednoho nebo dva, aby ústy dvou nebo tří svědků byla

potvrzena každá výpověď“.

17 Jestliže ani je neuposlechne, oznam to církvi; jestliže však neuposlechne ani církev, ať je ti jako pohan nebo celník.

18 Amen, pravím vám, cokoli odmítnete na zemi, bude odmítnuto v nebi, a cokoli přijmete na zemi, bude přijato v nebi.

19 Opět vám pravím, shodnou-li se dva z vás na zemi v prosbě o jakoukoli věc, můj nebeský Otec jim to učiní.

20 Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.“

Sestry a bratři, představte si, že žijete před dvěma tisíci lety někde v oblasti Středomoří, v nějaké provincii Římské říše. Žijíte se nějakým řemeslem a není to žádné ternó, jen tak tak užijíte rodinu. Nejste v tom sami, takhle to měla tenkrát naprostá většina obyvatelstva. Pokud se zrovna nevěnujete obchodu, budete v tom městečku či vesnici žít od narození do smrti, na nějaké cestování nebo dovolenou můžete zapomenout.

Všechno je ostatně tak nějak předem dáno. Budete dělat to, co dělali už vaši rodiče a prarodiče, a stejně jako oni budete žít „z ruky do huby“. V hustě zalidněné obci, kde každý každému vidí do talíře, není cesty, jak uniknout.

Něco málo ale přece jen ovlivnit částečně můžete: to, jak na vás ostatní lidé nahlízejí, jak vás hodnotí. Vlastním úsilím se můžete stát ctěnou osobou nebo také hanebným neřádem. Problémem je, že čest je ve společnosti omezeným zbožím, a když nejste zrovna vyhlášený hrdina, nezbyvá, než ji někomu ukrást a přivlastnit si ji.

Když holt tenkrát člověk nebyl ctihodný jaksi automaticky, protože patřil k nějakému vlivnému a bohatému rodu, musel se postarat sám. A tak byl tehdejší společenský život logicky neustálým soupeřením. O tom, kdo je hodný cti a komu zbyde hanba, rozhodovalo mínění davu. Celé městečko totiž sledovalo, jak si ta která rodina v zápasu o čest nebo hanbu vede.

Pokud se vám dařilo dosahovat větší cti a hanba se vám vyhýbala, měli jste zajištěna přední místa na rynku, vaše slovo mělo váhu, o vaše dcery byl mezi nápadníky zájem a nikdo neváhal s vámi uzavřít obchody. Jakmile by ale na veřejnost prosákla nějaká vaše slabost, zbabělost nebo něco podobného, bylo by se všemi výhodami utrum a vy byste se rázem ocitli na pranýři hanby. Nikdo by s vámi už nechtěl mít nic společného. Nemysleme si, to nebyla žádná legrace, nýbrž často doslova boj na život a na smrt.

Jakým způsobem se dalo tenkrát navýšit skóre k větší ctihodnosti? Třeba tak, že jste někoho obdarovali a oni vám to nemohli vrátit, protože neměli z čeho. Vy jste na pomyslném žebříčku cti postoupili vzhůru, kdežto oni v očích přihlížejících klesli dolů.

Proto Ježíš radí: ‘Když prokazuješ dobrodiní, nechtěj budít pozornost; ať neví tvá levice, co činí pravice.’ Ve společnosti budoucnosti, kterou založil, už není místo na urputné soupeření o to, kdo si zaslouží větší čest.

Zdaleka nejúčinnějším způsobem, jak se dobrat větší cti, je ve všech dobách ale něco jiného: pomluva, slovní útok, nepravdivé obvinění. Když si dá člověk práci, funguje to prakticky okamžitě a s velkou mírou úspěšnosti.

Fašisti přišli s tím, že za všechno špatné mohou Židé a hned si sami přivlastnili titul panská rasa. Komunisti označili podnikatele za vykořisťovatele a pro sebe si rezervovali čestné místo nositelů pokroku. Rusové dnes pohrdají údajně zkaženým a zdegenerovaným Západem a všude vytrubují, že jejich ruský svět je ještě v pořádku. Některé křesťanské kruhy zase šíří strach z duhových menšin, které se údajně snaží ovládnout a rozvrátit svět, bezpochyby si potom připadají čistší a dokonalejší.

Problém je, že nacistické, komunistické, ruské, homofobní a vlastně jakékoli účelové lži se dají jen těžko vyvrátit. Racionální argumenty moc nepomáhají a tak se stává, že lidé demagogii naletí a konce potom nebyvají pěkné. Proto je třeba být ve střehu a neblahému vývoji předcházet.

Jak se to dělá? Ježíšovu metodiku řešení konfliktů nám evangelista Matouš přibližuje v dnešním čtení. „Když tvůj bratr zhřeší, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima.“ O jaký hřích se jedná, není uvedeno, ale ze souvislosti celé kapitoly vyplývá, že půjde nejspíš právě o nějakou pomluvu, vědomou lež, o snahu druhého ponížit.

O tom, že by se snad křesťané v prvních sborech podváděli, okrádali nebo dokonce vraždili, nikde nic nečteme. Pokud se hřešilo, mohlo to být jediné nějaká vytahování se, nevraživost a snaha druhého znemožnit.

Noví Kristovi následovníci si tyhle zvyklosti nejspíš přitáhli ze svého původního prostředí, kde se stále ještě soupeřilo o to, kdo dosáhne větší cti a kdo upadne do hlubší hanby.

V Ježíšově společenství se ale hrálo, nebo mělo hrát, podle docela jiných pravidel. „Kdo z vás chce být největší, staň se služebníkem všech,“ praví Ježíš a ruší tím všechny dosavadní pořádky. Vzájemné soupeření o vliv, postavení a důstojnost patří do starého světa, v tom novém se hraje pravdivě a podle pravidel obětavé sounáležitosti.

I při nejlepší vůli se ale může stát, že někdo sobecké snaze vyniknout na úkor druhých dá průchod. Zášť, pomluva a nepravdivé obvinění jsou vskutku zbraně hromadného ničení. Když se jim nechá prostor, ničí na co přijdou a z komunity nemusí zanedlouho zůstat kámen na kameni.

Tak tedy za prvé: „Když tvůj bratr zhřeší, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima.“ Za druhé: ‘Když si nedá říct, přiber k rozhovoru pár svědků, kteří mohou pomoci zvrátit napjatou situaci nebo alespoň později dosvědčí, že s hříšníkem nebyla řeč.’ Za třetí: Když ten setrvá na svém tvrzení a řeč s ním nebude, pak se to holt musí říct celému křesťanskému společenství.

Zatvrzelý jedinec už nemůže být dál jeho součástí, nedávalo by to smysl. Nic ve zlém. S jeho postoji patří tam, kde stále ještě tyhle zastaralé zvyklosti fungují, mezi pohany a kolaboranty, kteří jsou pro slávu, moc a dobré bydlo ochotní tvrdit cokoli, co jim vyhovuje. Nejspíš se tam bude cítit víc doma. A když ne, může se samozřejmě vrátit s prosbou o odpuštění. V Ježíšově společenství se odpouští rádo a často, má to takříkajíc v pracovní náplni.

Dobrá, tak to bychom měli. Problém je vyřešen. Ten kdo čeril vody ve vlastním zájmu se budto kál a nebo odešel. Jen mám v zádech takové trochu mrazení, že se může církev v tomhle tak závažném rozhodování také šeredně seknout a zmýlit, jak se v minulosti zhusta stávalo a dodnes stává.

Vylučování, exkomunikace nebo rovnou upálení či utopení bývaly celkem běžné středověké způsoby, jak se zbavit lidí s jinými názory. Nejružnější současné sekty a církve sice už na život obvykle nesahají, ale dokážou ho negativně poznamenat nadlouho, někdy i nadosmrti.

Proto Ježíš ve své metodice, jak postupovat při řešení problémů mezi lidmi, nezapomněl zmínit jeden velice důležitý dovětek: „Shodnou-li se dva z vás na zemi v prosbě o jakoukoli věc, můj nebeský Otec jim to učiní. Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.“

Pokud bychom tenhle verš vytrhli z kontextu, dal by se použít jako návod na cokoli. Když se dva dohodnou a poprosí Pána Boha dejme tomu o nové auto, 4+1, a zdravíčko navrch, Hospodinu nic jiného nezbyde, než jim to splnit. Je to tak přece napsáno!

My ale verš vytrhávat nebudeme, protože je v textu právě jako důležitý doplněk k tomu, co bylo řečeno předtím. Když totiž společenství nového věku rozhoduje o tak závažné věci, jako je rozloučení se s někým, kdo vnitřně setrvává ve věku starém, není to jen tak. Je tu riziko, že se splete, rozhodne na základě mylných informací, nechá se ovlivnit jiným sebestředným jedincem, který sleduje především vlastní zájmy. Proto je třeba konzultovat nejprve všechno se směřodatnou osobou.

Oni dva nebo tři, kteří byli přibráni, aby přesvědčili sebestředného hříšníka ke změně postoje, ale nepořídili, mají přijmout rozhodnutí a sdělit ho Pánu Bohu jakožto konečné instanci. Ten jejich rozhodnutí, jak krizi vyřešit, prý určitě potvrdí.

Žádné přezkoumání?, chtělo by se namítnout. Čím to, že Bůh těm dvěma nebo třem, co mají kauzu na starosti, tak věří? No, je to jednoduché. Protože to ti dva nebo tři už předtím projednali s Ježíšem. „Kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.“ Bůh prostě všechno, co se předem projedná s jeho Synem, odsouhlasí, o tom není žádných pochyb.

Ted' jde jenom o to, abychom s Ježíšem, který je garantem Božího království, nového společenství s novými pravidly, skutečně vše závažné konzultovali. Jinak bychom určitě ve spoustě případů chybovali. Když mu ale dáme při každém takovém rozhodování slovo, leccos se najednou může jevit jinak, než se nám předtím zdálo.

Určitě nám připomene, že máme být milosrdní, shovívaví a laskaví, že sami máme máslo na hlavě. A když vstřícnost a ochota ke smíření holt nepomůže, někdy je lepší, když ve své pochybné pravdě zaseklá osoba odejde. V žádném případě ale nesmí z naší strany jít o vzteklé za sebou zabouchnutí dveřmi.

Kdepak. Pro ovce ztracené v soupeřivém a nelítostném světě měl Ježíš, ten dobrý pastýř, zvláštní slabost. Vyhledával je. Nikdo se nemusí ztratit navždy. Dveře jsou otevřené, a kdo zanechá ranec sebestředné povýšenosti před nimi a zaklepe, může opět vejít. V království Božím místa dost.

PeČ

SPCH 10. 9. 2023

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)